

Laatimisen tyypilliset virheet

Sain laatimieni ristikoiden koeratkojalta/tarkastajalta tiedon yhdessä laatimuksessa olevasta oudosta virheestä. Niitä esiintyy, vaikka yrittääkin olla tarkka. Tuo viesti sai minut miettimään, mitkä mahtavat olla laatijoiden yleisimmät sanastoon ja sen rakenteeseen liittyvät virheet. Seuraavat perustuvat omaan kokemukseeni noin 5500 kuvaristikon laadinnasta sekä Ristikkoakatemia laadintavalmennusten vetämisestä.

Selvästi yleisin virhe on saman sanan toistuminen. Yhdessä ristikkolehden sivun kohteissa tehtävässä on yleensä 85–100 sanaa. Laadinnan edetessä ei aina muista, mitkä sanat on jo sijoittanut ristikkoon. Itse tarkistan tehtävieni sanat kirjoittamalla ne Excel-taulukkoon ja lajittelemalla aakkosjärjestykseen. Tämän avulla löytyvät samat sanat. Vaikeutena ovat ne yhdyssanat, joissa on samana toistuvia osia, varsinkin, jos ne ovat sanojen jälkimmäisiä osia.

Valtaosa omista toistoistani on ristikoiden yleisimpiä sanoja eli ne ovat lyhyitä sekä sisältävät yleisimpiä kirjaimia. Siksi ne on useimmiten myös helppo ja nopea korjata. Tässäkin aakkostettu sanalista auttaa, voi heti tarkistaa, että ei tarjota laatimukseen siellä jo ennestään olevaa sanaa.

Orporuudun putkahtaminen ristikkoon on virheistä kaikkein kavalin. Se syntyy usein niin, että muuttaa laatimuksen sanastorakennetta eikä huomaa samalla tekevänsä virhettä. Se löytyy yleensä vasta, kun on

viheittämässä ristikkoo. Yleensä joutuu muuttamaan varsin laajan alueen sanat, jotta saa orporuudun poistettua. Aloittelevilla laatijoilla orporuutuja esiintyy useammin.

Aloittelevalla laatijalla esiintyy useammin myös toista hankalaa virhettä, kahta peräkkäistä piilokirjainta. Kokemuksen myötä peräkkäisten piilokirjainten havaitsemis-herkkyys kasvaa ja virheen esiintymistiheys vähenee. Peräkkäiset piilokirjaimet on yleensä aika työläs korjattava.

Joskus laatimuksessa olevat vieraat nimet on kirjoitettu väärin. Oma lääkkeeni tämän välttämiseen on aina tarkistaa kirjoista tai Wikipediasta kirjoitusasun oikeellisuus, jo laadintavaiheessa eikä vasta viheitä tehdessä.

Oma virheryhmänsä ovat alussa mainitsemani oudot sanat. Tämänkertainen oli seuraava; ristikossani on vastaussanana AVAAMATOMAT, siis yksi t-kirjain pitkästä sanasta on tipahtanut pois. Tämän kaltaisia sattuu silloin tällöin, onneksi aika harvoin. Ihmeellisintä on, että en laatiessani, sanoja tarkistaessani enkä viheittäessäni huomannut tuota. Eikä sitä huomannut ristikon toteuttajakaan. Yleensä nämä virheet ratkeavat rakenteen muutoksella, esim. tuon esimerkkisanan voi yrittää jakaa kahdeksi sanaksi, yhtä lisäkirjainta siihen ei saa mahdumaan.

Kiitos tarkastajille tekemästänne arvokkaasta työstä ristikoiden laadun ylläpitämiseksi!

Antti Skyttä

antti.skytta@ristikkoakatemia.fi

Lähetäkää ristikkoihaisia kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi

Ristikkoakatemia Facebookissa:

www.facebook.com/groups/ristikkoakatemia/